2011/0177(APP)

4.9.2012

STANOVISKO

Výboru pre rozvoj

pre Výbor pre rozpočet

k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020
(COM (2011)0398 – 2011/0177(APP))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Charles Goerens

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto návrhy:

1. pripomína, že oba termíny na rok 2015 na splnenie miléniových rozvojových cieľov (MRC) a spoločného cieľa poskytnúť 0,7 % z hrubého národného dôchodku ako oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA/HND) sa vzťahujú na VFR 2014 – 2020; zdôrazňuje, že po prudkom poklese úrovne ODA medzi rokom 2010 a 2011 v 14 členských štátoch EÚ a po spoločnom znížení úrovne ODA/HND z 0,44 % na 0,42 % je budúci VFR rozhodujúcou príležitosťou pre darcov z EÚ, aby zdvojnásobili svoje úsilie vrátiť sa k svojim medzinárodným záväzkom a ich dodržiavaniu; zdôrazňuje, že rozpočet EÚ na rozvoj dopĺňa úsilie členských štátov a pomáha im dosiahnuť tieto ciele, pričom má obzvlášť významný pákový efekt na rozpočty, ktoré vyčleňujú niektoré členské štáty na pomoc bez ohľadu na svoju veľkosť;

2. je obzvlášť hrdý na to, že kvalita pomoci EÚ sa za posledné desaťročie výrazne zlepšila, takže dnes sú inštitúcie EÚ svetovými lídrami, pokiaľ ide o účinnosť a transparentnosť pomoci,[1] a dosahujú merateľné a výrazné výsledky, ktoré sa prejavujú konkrétnym zlepšením života miliónov ľudí v rozvojových krajinách; pripomína navyše dôležitú úlohu inštitúcií EÚ v koordinácii európskej rozvojovej politiky a pomoci a komparatívnu výhodu pomoci EÚ vo viacerých oblastiach, čo EÚ umožňuje poskytovať podporu často s vyššou efektívnosťou, účinnosťou a predvídateľnosťou, než by to mohli robiť jednotlivé členské štáty prostredníctvom bilaterálnych programov;

3. zdôrazňuje, že rozpočet EÚ zohráva kľúčovú úlohu tým, že členským štátom poskytuje možnosť spolupracovať s krajinami, v ktorých nie sú zastúpené, a naďalej podporovať krajiny, v ktorých prestali realizovať programy spolupráce, najmä v nestabilných štátoch a v situáciách po konflikte; pripomína, že vďaka rozvojovej pomoci EÚ má teraz 31 miliónov ľudí prístup k pitnej vode a 9 miliónov k sanitárnym zariadeniam; 5 miliónov detí bolo zaočkovaných proti osýpkam; v základných školách je 9 miliónov nových žiakov, 700 000 učiteľov sa zúčastnilo na odbornej príprave a na stredné školy bolo zapísaných viac ako 80 000 študentiek; preto naliehavo vyzýva Radu, aby dostatočnými prostriedkami naďalej podporovala náš príspevok k ľudskému rozvoju a odstraňovaniu chudoby;

4. víta zvýšenie, ktoré Komisia urobila v okruhu 4 navrhovaného finančného balíka v porovnaní s VFR 2007 – 2013; zdôrazňuje však, že návrh VRF na roky 2007 – 2013, ktorý Komisia predložila v roku 2004, bol v reálnom vyjadrení vyšší ako návrh na roky 2014 – 2020; zdôrazňuje, že okruh 4, ktorý bol v rámci VFR 2000 – 2006 a 2008 – 2013 dlhodobo nedostatočne financovaný, by sa nemal stať obeťou škrtov, ku ktorým dochádza vo viacerých členských štátoch v dôsledku úsporných opatrení; zastáva názor, že ambiciózna úroveň financovania externých nástrojov, ako ju Komisia navrhla vo svojom

[1] Pozri o. i.: Partnerské preskúmanie EÚ 2012. Výbor OECD pre rozvojovú pomoc, 24.4.2012; a: 'The Quality of Official Development Assistance Assessment 2009: Is Aid Quality Improving?' (Hodnotenie kvality oficiálnej rozvojovej pomoci 2009: Zlepšuje sa kvalita pomoci?) Brookings Institution and Center for Global Development, 4.2.2012.

oznámení Rozpočet stratégie Európa 2020[1], najmä pre nástroj financovania rozvojovej spolupráce (DCI), humanitárnu pomoc a Európsky rozvojový fond (ERF), ktoré využívajú 2 %, 0,62 % a 2,96 % z celkového navrhovaného rozpočtu EÚ, je pre Úniu a jej členské štáty veľmi dôležitá, aby mohli plniť svoje záväzky v oblasti medzinárodného rozvoja;

5. naliehavo vyzýva členské štáty a európske inštitúcie, aby čo najskôr zaviedli európsku daň z finančných transakcií; zdôrazňuje, že podstatná časť príjmov zo zdanenia transakcií uplatňovaného v Európe by sa mala použiť na financovanie rozvoja a boja proti zmene klímy; zdôrazňuje, že ak by sa daň z finančných transakcií stala jedným z nových vlastných zdrojov EÚ, mala by prispieť k výraznému zvýšeniu okruhu 4;

6. zdôrazňuje, že politika v oblasti rozvojovej spolupráce, ustanovená v článku 208 ZFEÚ, sa musí stať a naďalej ostať kľúčovou horizontálnou zásadou počas rokovaní o VFR;

7. konštatuje, že v posledných rokoch boli dostupné finančné prostriedky na riešenie naliehavých prírodných a humanitárnych katastrof každý rok nedostačujúce, okrem iného aj v dôsledku stále častejších ničivých prírodných katastrof; je vďačný občanom EÚ za ich trvalú, silnú a rastúcu podporu humanitárnej pomoci EÚ pre ľudí v núdzi na celom svete[2], a to aj napriek finančnej a hospodárskej kríze, ktorá postihla niektoré členské štáty EÚ; zdôrazňuje preto, že je potrebné zabezpečiť zodpovedajúce rozpočtové prostriedky na humanitárnu a potravinovú pomoc do rozpočtových riadkov v rámci okruhu 4, ako aj na realisticky financovanú rezervu na núdzovú pomoc;

8. dôrazne obhajuje potrebu zachovať rezervu na núdzovú pomoc, ktorá sa v súčasnej podobe veľmi osvedčila, a to ako rezervu mimo stropov VFR 2014 – 2020 nevyhradenú na jednotlivé programy, a vyčleniť na ňu významné, realistické finančné prostriedky, ktoré Únii umožnia rýchlo reagovať na nepredvídateľné potreby a nečakané krízy cieleným čerpaním vždy, keď to bude potrebné; zdôrazňuje, že začlenenie rezervy na núdzovú pomoc do okruhu 4, ako presadzujú niektoré členské štáty, nesie v sebe riziko, že dôjde k zníženiu celkových finančných prostriedkov, ktoré sú k dispozícii na vonkajšiu činnosť EÚ, najmä na financovanie rozvoja; s radosťou víta návrh Komisie zvýšiť finančné prostriedky na 350 miliónov (v cenách z roku 2011) v porovnaní s VFR 2014 – 2020 a umožniť ich používanie až do roku n+1 a považuje to za veľmi pozitívny krok správnym smerom; zdôrazňuje, že rezerva na núdzovú pomoc by mala zostať mimo stropov VFR, aby bola zaručená nezávislosť, flexibilita a rýchlosť, ktoré majú pri účinnom poskytovaní humanitárnej pomoci kľúčový význam;

9. zdôrazňuje, že princíp diferenciácie musí viesť k sústredeniu finančných prostriedkov na rozvoj na nižší počet partnerských krajín oprávnených na bilaterálnu spoluprácu prostredníctvom geografických programov, nie k redukcii celkového finančného krytia DCI, s prihliadnutím na to, že EÚ bude aj naďalej udržiavať spoluprácu s partnerskými krajinami preradenými v dôsledku graduácie prostredníctvom regionálnych a tematických programov DCI, ktoré si tiež vyžadujú primerané finančné prostriedky;

10. zdôrazňuje celosvetovú zodpovednosť EÚ v riešení otázky zmeny klímy; pripomína, že

[1] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Rozpočet stratégie Európa 2020, COM(2011)0500 final, 29.6.2011, s. 20.
[2] Pozri: Osobitný Eurobarometer 384: Správa o humanitárnej pomoci, jún 2012.

záväzky vyplývajúce z dohôd z Kodane a z Cancúnu, ktorých cieľom je pomáhať rozvojovým krajinám pri riešení problémov súvisiacich so zmenou klímy, musia byť voči existujúcej rozvojovej pomoci nové a doplnkové, pričom treba medzi týmito dvoma politikami zachovať primeranú mieru konzistentnosti; žiada preto, aby si EÚ napriek súčasnej hospodárskej kríze naďalej stanovovala ambiciózne ciele a aby finančné prostriedky EÚ pre oblasť klímy v plnej miere dopĺňali 0,7 % prostriedkov stanovených ako cieľ na ODA a dali sa identifikovať v celom rozpočte EÚ; očakáva v tejto súvislosti od Komisie a Rady pevné politické odhodlanie;

11. berie na vedomie, že Komisia navrhla v rámci nástroja financovania rozvojovej spolupráce (DCI) panafrický program ako úplne nový program, ktorý bude financovaný prostriedkami predstavujúcimi približne 4,3 % celkového rozpočtu DCI a bude dopĺňať ďalšie existujúce geografické a tematické programy; zdôrazňuje, že toto rozšírenie pôsobnosti DCI sa musí primerane odraziť v pridelení finančných prostriedkov na DCI;

12. v zásade podporuje začlenenie Európskeho rozvojového fondu (ERF) do rozpočtu; trvá však na tom, že začlenenie ERF do rozpočtu EÚ musí zahŕňať presun všetkých prostriedkov určených na financovanie ERF do okruhu 4 a že by nemalo v žiadnom prípade slúžiť ako zámienka na znižovanie celkových výdavkov na vonkajšiu činnosť EÚ vo všeobecnosti, a zvlášť na rozvojovú pomoc, a musí viesť k väčšej predvídateľnosti pomoci; zastáva názor, že vzhľadom na súčasnú rozpočtovú a hospodársku krízu je riziko, že začlenenie ERF do rozpočtu povedie k zníženiu celkovej úrovne financovania na spoluprácu s partnermi z krajín AKT, príliš vysoké; vyzýva Komisiu, aby si plnila svoje záväzky a bezodkladne predložila návrhy na zosúladenie parlamentnej kontroly ERF s právami na kontrolu, ktoré existujú v rámci všeobecného rozpočtu EÚ, najmä DCI, ako aj na začlenenie ERF do rozpočtu, ku ktorému dôjde až v rámci VFR na obdobie po roku 2020.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	3.9.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 –: 1 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Santiago Fisas Ayxela, Enrique Guerrero Salom, Fiona Hall, Gesine Meissner, Horst Schnellhardt
Náhradník (čl. 187 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Phil Prendergast